

NAJHITNIJE
ZAŠTITNE SNAGE UJEDINJENIH NACIJA (UNPROFOR)
SEKTOR SARAJEVO

Služba za civilne poslove

Str. 1 od 5

NAJHITNIJE – ZA OGRANIČENU UPOTREBU

Izlazna poruka br.:	Datum: 28. juli 1995.
Primalac: John Ryan, zamjenik koordinatora za civilne poslove Štab UNPROFOR-a SARAJEVO Informacija: General-major Gobilliard, vršilac dužnosti komandanta Štab UNPROFOR-a SARAJEVO	Šalje: David Harland SCvAO/viši službenik za civilne poslove/ SARAJEVO /potpisano/ /rukom napisano:/ /nepoznate skraćenice:/ SAMN 165 SANE 26 SAHW – SANQ 109
Faks br.:	Faks br.:
Na ruke:	Sastavio: David Harland SCvAO/viši službenik za civilne poslove/ SARAJEVO /potpisano/
Informacija: Antonio Pedauye, šef misije, Štab UNPROFOR-a Sarajevo; general- potpukovnik Smith, komandant UNPROFOR-a, Štab UNPROFOR-a Sarajevo, Ken Biser, viši službenik za civilne poslove, Sektor Sjeveroistok, Tuzla, Jay Carter, viši službenik za civilne poslove, Sektor Jugozapad, Gornji Vakuf, Tony Banbury, PAO, OSRSG /kratice nepoznate/, Štab UNPF, Zagreb, Damaso Feci, šef misije UNHCR-a, UNHCR, Sarajevo (470-171).	
Interna distribucija: zamjeniku komandanta snaga, komandantima, UNHCR-u	
Predmet: Pregovori o Žepi (11)	

U prilogu vam šaljem memorandum o gorenavedenom predmetu.

Memorandum

Primalac: John Ryan,
zamjenik specijalnog predstavnika generalnog sekretara
/koordinator za civilne poslove
Štab UNPROFOR-a
SARAJEVO

General-major Gobilliard,
zapovjednik Sektora Sarajevo

Štab Sektora Sarajevo

Informacija: Antonio Pedauye,
šef misije
Štab UNPROFOR-a, Sarajevo

Damaso Feci,
šef misije UNHCR-a,
UNHCR, Sarajevo

Šalje: David Harland,
viši službenik za civilne poslove
Štab Sektora Sarajevo

Datum: 28. juli 1995.

Predmet: **Pregovori o Žepi (11)**

Najnovije

Oko 08:00 sati ujutro, Ed Joseph nazvao je iz Žepe i rekao da je tog jutra razgovarao sa generalom Mladićem, raspitujući se za Avdu Palića, bosanskog zapovjednika koji je služio kao posrednik između VBS-a i bosanskih boraca u brdima. Mladić je odgovorio: "Palić je mrtav." To je šteta, budući da je Palić bio jedina osoba u džepu kojoj je Sarajevo povjerilo da pregovara u njegovo ime. Ed je objasnio da civilne vlasti, uključujući lokalnog *hodžu*, i dalje pregovaraju sa Srbima, i da žele kapitulaciju. Shvatio je, međutim, da nemaju ovlaštenje za to iz Sarajeva i da Sarajevo neće prihvatiti sporazum koji su oni juče potpisali.

Ed je isto tako izjavio da se juče sastao sa generalom Tolimirom i da mu je Tolimir rekao da bi Srbi prihvatili aranžman prema kojem bi bosanske borce u brdima UNPROFOR transportovao u srednju Bosnu u sklopu razmjene "svi za sve", o kojoj se pregovara na sarajevskom aerodromu.

Ed je dodao da situacija na terenu postaje veoma napeta, i osjećao je da mogućnost eksplozije nasilja još uvijek realna. Srbi su izgleda gubili strpljenje uslijed sporog toka pregovora oko sporazuma za razmjenu na bazi "svi za sve".

Negdje oko 09:00 sati ujutro, ministar Muratović nazvao je da me pita mogu li mu išta reći u vezi Palića. Prenio sam mu ono što mi je Mladić rekao. Izrazio je bojazan, ali još više ga je brinula sudbina dviju žena koje su navodno skinute s autobusa u srijedu; kao i sudbina više autobusa koji su trebali stići u četvrtak; ali i sudbina navodno 30 muškaraca koji su isto tako u četvrtak skinuti sa autobusa. Zamolio je za odgovore na dva konkretna pitanja: da li se na svakom autobusu nalazio po jedan vojnik UNPROFOR-a? I da li bi UNPROFOR mogao kategorički ustvrditi da je svaki autobus koji je izašao iz Žepe stigao do odredišta? Nisam mogao dati jasne odgovore na ta pitanja, a nakon diskusije sa generalom Gobilliardom i pukovnikom

Mielleom, otkrio sam da nitko iz UNPROFOR-a nema baš jasan odgovor na to pitanje.

Negdje oko 10:00 sati, nazvao sam Srbe u Lukavici i pitao ih da li smo dobro razumjeli stav generala Tolimira. On je izjavio da nismo i da Srbi i dalje insistiraju da se bosanski borci predaju Srbima. Rekao je da su Srbi voljni da ih puste da se registruju kod MKCK-a, i da su voljni da ih pritvore u džepu uz prisustvo UNPROFOR-a -- ali da mora da postanu srpski zarobljenici.

Negdje oko podneva, razgovarao sam sa generalom Smithom, koji je rekao da se upravo vidio s Muratovićem i da Sarajevo još uvijek oteže ne bi li se isposlovalo nešto drugo mjesto potpune predaje.

Od tada više nije bilo komunikacije sa stranama -- jedna strana čekala je drugu da popusti i promijeni stav. Srbi su se takođe nadali da bi događaji na terenu mogli da dovedu do predaje *fait a compli*.

Memorandum

Prima: John Ryan
v.d. zamjenika specijalnog predstavnika generalnog sekretara/koordinator za civilne poslove
Štab UNPROFOR-a, Sarajevo

Info: general-major Gobilliard,
zapovjednik Sektora Sarajevo
Štab Sektora Sarajevo

Antonio Pedauye,
šef misije
Štab UNPROFOR-a, Sarajevo

general-potpukovnik Smith,
zapovjednik UNPROFOR-a,
Štab UNPROFOR-a, Sarajevo

Šalje: David Harland,
viši službenik za civilne poslove
Štab Sektora Sarajevo

Datum: 27. juli 1995.

Predmet: **Pregovori o Žepi (10)**

Najnovije:

Razgovori na sarajevskom aerodromu nastavili su se danas u 12:00 sati. Srpski stav ostao je nepromijenjen: muškarci iz Žepe moraju se predati, i tek tada bi se trebao postići sporazum o razmjeni zatvorenika po načelu "svi za sve", nakon čega bi zarobljenici bili pušteni. Bosanci su i dalje inzistirali da bi muškarce iz Žepe trebalo evakuisati da ne padnu u ruke Srbima, ističući da bi ovakav aranžman trebao biti zadovoljavajući za Srbe, imajući u vidu da se predviđalo da će muškarci ionako biti razmijenjeni po principu "svi za sve".

Negdje otprilike oko 02:00 sata, Ed Joseph je nazvao iz Žepe i objasnio da je većina civilnog stanovništva već evakuisana, i da su lokalni vođe išli da se nađu s generalom Mladićem negdje odmah izvan džepa. Ed misli da su lokalni vođe išli na svoju ruku pregovarati o sporazumu za predaju, bez obzira na Sarajevo. Ed je isto tako napomenuo da izgleda da Srbi stežu обруč oko područja na koja su se povukli bosanski borci, i da izgleda nisu skloni da dugo čekaju na sporazum u Sarajevu.

Zatim sam ovu informaciju prosljedio stranama. Srbi su ponovili svoj glavni zahtjev da bi bosanski borci iz Žepe trebalo da se predaju njima. Obećavali su da će ih smjesta registrovati kod MKCK-a kao ratne zarobljenike -- uvjeravajući ih da se neće ponoviti srebrenički scenario prema kojem bi se ljudi najprije predavali, a zatim

nestajali. Nakon kratke razmjene, Bosanci su se povukli sa sastanka da se konsultuju sa svojim vojnim vođama i njihovim ljudima o onome što je ostalo u enklavi Žepa. Strane su se složile da bi sastanak trebao ponovo početi u 05:00 sati popodne, ako Bosanci budu voljni da prihvate srpske prijedloge.

Oko 04:30 sati, general Smith nazvao je iz Žepe, gdje se sastao sa generalom Mladićem, da priopći dvije stvari: prvo, Srbi su dali Bosancima rok do 06:00 sati danas uveče, nakon čega će muškarci koji se nisu u međuvremenu predali biti napadnuti; drugo, tri lokalna vođe bosanskih civila su pregovarali sa Srbima i potpisali -- ili su se spremali da potpišu -- vlastiti sporazum o kapitulaciji.

Malo prije 05:00 popodne nazvao je ministar Muratović i rekao da bosanska vojska u džepu odbija da se preda, ali da bi se razgovori na aerodromu trebali svejedno nastaviti. Rekao je da bi se novi razgovori trebali održati na ministarskoj razini.

UNPROFOR čeka da strane završe sa konsultacijama i očekuje sastanak na visokoj razini na aerodromu kasno večeras ili sutradan u ranim jutarnjim satima.

Procjena

Izgleda da smo u zbrci.